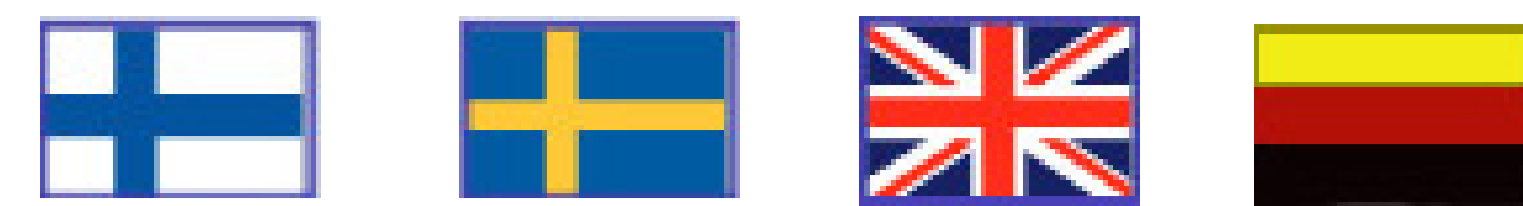

'Potilassiirtojen Ergonomiakortti®' - opintokokonaisuus

Dr Tamminen-Peter Leena¹ & Dr Sormunen Erja²

¹Ergosolutions BC Oy Ab, Finland,

²Työterveyslaitos (TTL)

Johdanto

Työperäiset tuki- ja liikuntaelinvaivat hoitotyössä ovat edelleen johtava ja kallein työperäinen terveysongelma. Aikaisempiin projekteihin ja tutkimusnäyttöön pohjautuen Dr Leena Tamminen-Peter kehitti TTL:lle **valtakunnallisen** 'Potilassiirtojen Ergonomia-kortti®' -opintokokonaisuuden (jäljempänä **Kortti**) parantaakseen potilaan liikkumisen avustamisen laatua ja turvallisuutta sekä ammatillisessa koulutuksessa että työpaikolla. Opintokokonaisuus kehitettiin vuosina 2007-2009 STM:n tuella ja yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan ergonomiaverkoston kanssa. **Kortin** sisältö on **standardoitu**, mutta koulutuksessa huomioidaan erityistilanteet ja potilaat koulutettavan kohderyhmän mukaan.

Kortin tavoitteet

- määrittää potilassiirtojen turvalliseen hallintaan tarvittava tieto- ja taitotaso
- huomioida Työturvallisuuslain (738/2002) velvoitteet
- parantaa potilasturvallisuutta ja hoidon laatua
- lisätä avustajan riskinarviointikykyä ja riskien hallintaa
- todentaa avustajan ammattitaito perusliikkumisen avustamisessa ja potilassiirroissa

'Potilassiirtojen Ergonomiakortti®' -opintokokonaisuus

Kortti on kehitetty kaikille sosiaali- ja terveysalan työntekijöille, kuten sairaanhoitajille, fysioterapeuteille, lähihoitajille, kodinhoitajille, kuntohoitajille, ensihoitajille sekä alan opettajille ja kaikille, jotka avustavat potilaita liikkumisessa. Opintokokonaisuus käsittää neljä standardisoitua osaa. **Kortti** on voimassa viisi vuotta; päivitykseen vaaditaan yhden päivän kertauskoulutus.

Korttikoulutuksen vaikuttavuus

Kortti on ollut voimassa tammikuussa 2018 8,5 vuotta. Ja **Kortin** suorittaneita henkilöitä on yli **7000**, joista kouluttajapätevyyden omaavia **345**.

Kortti -koulutuksen hyödyt on jo laajasti todennettu. Työpaikoilla, jossa koulutus on ollut kattavaa, ergonomisten ja turvallisten työtapojen hyödyt tulevat selvimmin esiin. Esimerkiksi yhden Etelä-Suomalaisen kunnan, jossa **Kortti** -koulutus alkoi **2013**, 3½ -vuoden sairauspoissaolotilasto, 2013-2016, osoittaa TULE-sairauksista johtuvien sairauspoissaolojen vaihettaisen vähenemisen olevan **29 %** (Kuvio 1.) Sairauspoissaolojen vähennys on yli **12 000** päivää (46766 päivää vuonna 2013, extrapoloitu 34692 päivää vuonna 2016).

Yhdellä kolmasosalla ammatillisista kouluista on **Kortti** -kouluttaja, tästä huolimatta **Kortti** -koulutus on Vain 11 oppilaitoksessa pakollinen ja muissa valinnainen.

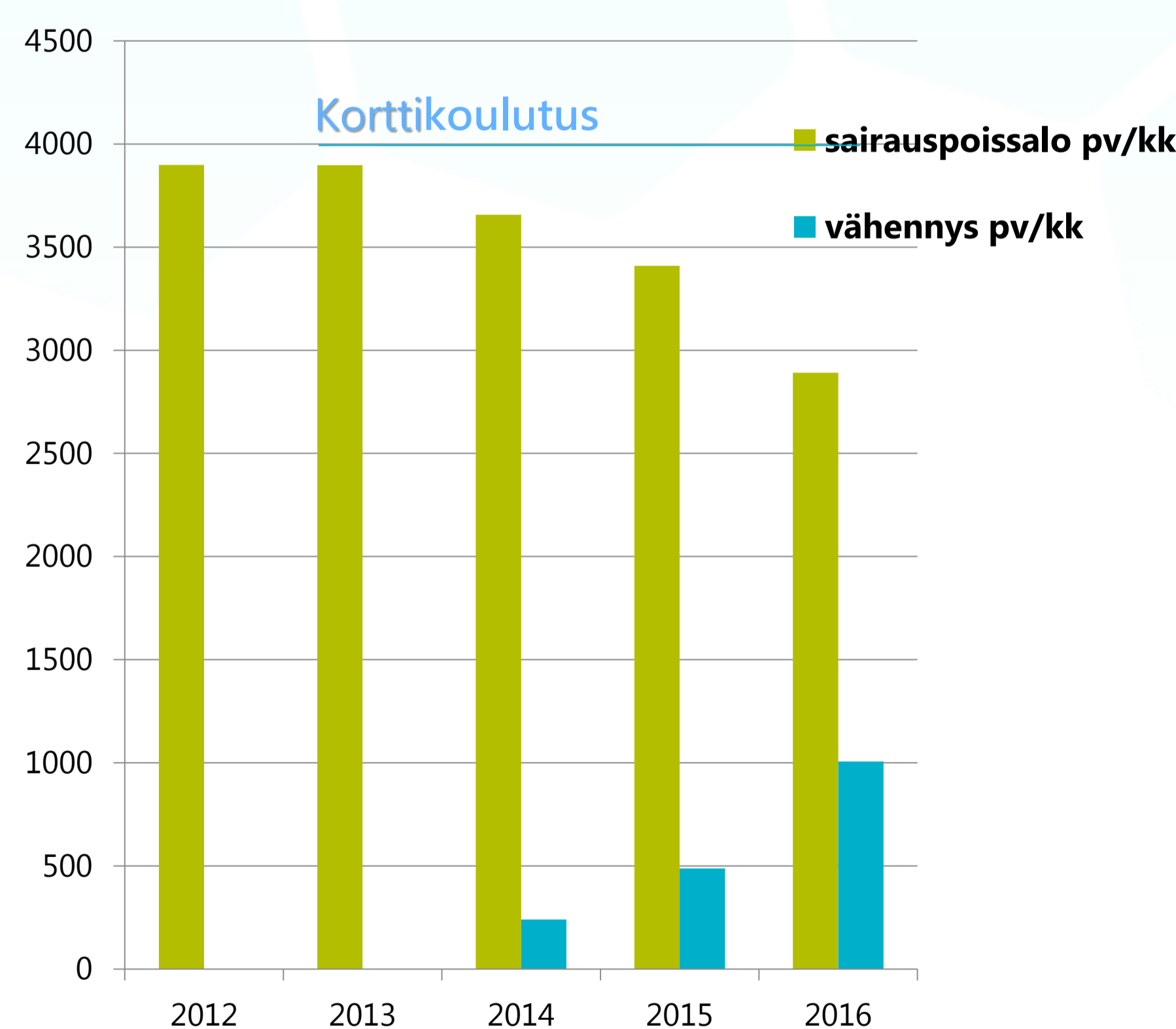

Figure 1. Carer's (n= 1850) in one month from 2013 to 8/2016 average sick leave days due to MSDs and reduction days due to absence or diminished MSDs.

Potilaan toimintakykyyn perustuen erilaisia turvallisia ja ergonomisia tekniikoita avustaa potilaita.

Jatkossa yhteistyö ammatillisten oppilaitosten ja työpaikkojen välillä on välttämätöntä, jotta varmistetaan ergonomiset ja turvalliset potilaan avustuskäytännöt hoitajille koko heidän työuransa ajan ja näin parannetaan heidän työhyvinvointiaan.

Finnish Institute of Occupational Health